okresním ředitelstvem chudinským ve Štýrském Hradci viz vyhl. místodrž. ze dne 10. července 1869 č. 27 z. z. (str. 78); ohledně vystavování vysvědčení o majetku a chudobě v Korutanech srv. nařízení Korutanské vlády zemské ze dne 10. července 1868 č. 15 z. z. (str. 35). Konečně co do vydávání vysvědčení chudoby za příčinou vydobytí bezplatného ošetřování v nemocnicích viz vyhl. zem. výboru král. českého ze dne 17. října 1870 č. 34 z. z. (str. 127). Vysvědčení chudoby druhu kteréhokoli sproštěna jsou poplatku dle pol. saz. 117 zák. popl., pokud se jich neupotřebí k jinému účelu, než ku vydobytí nějakého dobrodiní.

Vysvědčení o mravech.

I. Pojem.

Vysvědčení o mravech jest úřední výkaz o dřívějším životě jednotlivců; bývá v něm potvrzeno, jaké pověsti se uchazeč těší: vysvědčení vztahuje se nejprve na mravné chování, na zachovalosť jeho, dále však také na dřívější život politický a konečně i na to, je-li uchazeč zachovalým i dle ustanovení ob. zák. trestního. V tomto posledním smyslu označují se vysvědčení o mravech jako vysvědčení o zachovalosti.

II. Příslušnými ku vyhotovení vysvědčení o mravech jsou úřady obecní a sice netoliko obce domovské, nýbrž i obce pobytu; poslednější však jenom potud, pokud se vysvědčení obmezuje na čas, po který uchazeč v dotyčné obci se zdržoval. Ku vydávání vysvědčení zachovalosti toho obsahu, že uchazeč jest zachovalým ve smyslu obecného zákona trestního, jakož i že jeho politickému chování ničeho vytýkati nelze, jsou příslušnými zeměpanskými úřady policejní a okresní hejtmanství (magistráty). K otázce, zda ve vysvědčení o mravech resp. zachovalosti sluší trest, jejž uchazeč dle ob. zák. trestního odpykal, jehož následky však dle trestní novely ze dne 15. listopadu 1867 č. 31 ř. z. pominuly, dlužno odpověděti kladně; neboť úřadové jsou povinni ve vysvědčení o mravech skutkovou podstatu trestu vyznačiti, avšak příslušným účastníkům jest zůstaveno dle § 11 cit. nov. žádati, aby v úředním vysvědčení bylo naznačeno, že škodlivé následky odsouzení pominuly.

III. Účel, ke kterému vysvědčení o mravech se vyhotovují, resp. ke kterému se jich užívá, může býti rozmanitý; vysvědčení o mravech musí přiložiti, kdo žádá za udělení koncesse ku provozování koncessované živnosti, při kteréž záleží hlavně na obecné důvěře (ku př. při živnosti hostinské), uchazeči o povolení ke zřízení soukromých ústavů učebních, ku prodeji předmětů monopolu státního, o udělení nadání, pakli dle listu zakladacího přiložení vysvědčení o mravech je potřebí, uchazeči o propůjčení státního občanství, za dary z milosti atd.

IV. Vysvědčení o mravech vyhotovují se buďsi k výslovné žádosti účastníků nebo z úřední povinnosti; z úřední povinnosti tehdá, chce-li úřad nějaký z jakéhokoliv důvodu nabýti úřední vědomosti o dřívějším morálním neb politickém chování se jednotlivce; tak zejména musí si v řízení trestním soudce vyšetřující z úřední povinnosti vyžádati vysvědčení o mravech obviněného.

V. Právo poplatkové.

Vysvědčení o zachovalosti, která vydávají zeměpanské úřady, musí se na prvním archu kolkovati kolkem 1 zl.; vysvědčení od jiných úřadů neb osob soukromých dlužno však kolkovati na každém archu kolkem 50 kr. Vysvědčení o mravech pro osoby služebné, tovaryše, učedníky, nádeníky

a vůbec osoby, jichž výdělek nepřesahuje obyčejnou denní mzdu, dlužno kolkovati kolkem 15 kr. (p. s. 116 ad *a* a *b* popl. z. a výnos min. fin. ze dne 8. dubna 1855 č. 4659). Vysvědčení o mravech, která vyhotovují se v téže listině s vysvědčením chudoby, jakož i vysvědčení o mravech oněch osob, jež se nabízejí nalezence v opatrování vzíti, jsou poplatku prosta (p. s. 117 ad *a* a *c* popl. z.).

Vysvědčení o způsobilosti k manželství.

O kolkování vysvědčení a podání ve věcech manželských vydalo ministerstvo financí ku zvláštnímu dotazu toto prohlášení: Vysvědčení o způsobilosti k manželství, jež vydávají okresní hejtmanství zdejším příslušníkům za účelem uzavření sňatku v cizině, buďtež opatřena dle pol. s. 116 lit. *a*, *aa* zák. ze dne 13. prosince 1862 kolkem 1 zl. z prvního a 50 kr. z každého archu následujícího. Vydává-li takové vysvědčení úřad obecní, podléhá dle pol. s. 116 lit. *a*, *bb* cit. z. kolku 50 kr. z každého archu. Žádosti podané u politických úřadů (okresního hejtmanství, magistrátu) za vystavení takového vysvědčení, za prominutí překážky manželství neb ohlášek, jakož i žádosti za opravu matriky podléhají dle pol. s. 43 *a*, č. 2 cit. zák. kolku 50 kr. z každého archu. Žádost za změnu jména budiž dle pol. s. 43 lit. *c* č. 1 opatřena kolkem na prvním archu 5 zl., na každém archu následujícím pak kolkem 50 kr. Spojí-li žadatel v témže podání více žádostí, budiž použito na prvním archu vyššího kolku na některou z těchto žádostí připadajícího. Osobního osvobození od zmíněných kolkových poplatků pro chudobu dovolávati se nelze. Podání k biskupským ordinariátům nebo konsistořím, kteréž nenáležejí mezi úřady a ústavy jmenované v pol. s. 43, jsou od kolku osvobozena, pokud týkají se výhradně předmětu náležejícího před forum těchto ordinariátů a konsistoří.

Vysvědčení o žití.

I. Pojem.

Vysvědčení o žití jsou ona úřední potvrzení, jimiž se prokazuje, že určitá osoba žije a v určitém místě bydlí. Takováto vysvědčení vydávají se k rozmanitým účelům, zejména přivádí-li určitá osoba nějaký nárok ku platnosti, kterýž jí vzešel pouze pro osobnost její (ad personam), ku př. je-li podmíněn požitek jistého příjmu (ku př. důchodu neboli renty, příspěvku podpůrného, výživy, vybírání úroků a t. d.) průkazem, že osoba k požitku onomu oprávněná ještě na živu jest.

II. Příslušnost.

Příslušným vydávati vysvědčení o žití jest:

1. představený obce a duchovní správce; tito smějí však za vlastní zodpovědnosti a s povinností k případné náhradě škody dáti jen oněm osobám potvrzení o žití a o pobytu jejich, jež notoricky (t. j. veřejně známým způsobem) na živu jsou a skutečně též zdržují se v obci dotyčné, pokud se týká v příslušném okresu farním (výn. min. sprav. ze dne 21. března 1872 č. 4110; »Zeitschrift für Verw.«, roč. V. č. 15, str. 60).

2. notáři; vysvědčení o žití má notář vydati jen tehdy, když osoba, jejíž žití potvrzeno býti má, jemu osobně je známa nebo dosvědčena mu totožnost její dvěma svědky. Ověření toho v prvopisu vydané musí obsahovati potvrzení, že ona strana, jejíž žití se vysvědčuje, osobně se před notáře dostavila, dále musí obsahovati den, měsíc a rok a dle požádání